Nødetatene ble hjelpeapparatets sikkerhetsventil

Ukom

"INGEN KAN HJELPE MEG"

Nødetatene ble hjelpeapparatets sikkerhetsventil

Publisert 19. mars 2024
ISBN 978-82-8465-035-7

Malin ble nødetatenes og legevaktens oppgave når det oppsto behov for hjelp i akutte situasjoner.

«Disse pasientene faller igjennom og fanges opp i nødetatene»

ANSATT AMK

Ved flere anledninger forsøkte behandlere og fastlege å motivere Malin til å motta hjelp på et høyere omsorgsnivå gjennom innleggelse i psykisk helsevern. Malin ønsket som regel ikke det. Etter kl. 22.00 var boligen hun bodde i ubemannet. Dersom Malin hadde behov for hjelp etter at personalet var gått for dagen, kunne hun kontakte det ambulerende kommunale natt-teamet som kunne gi henne omsorg og reguleringsstøtte. Utover dette ble hun nødetatenes og legevaktens oppgave når symptomtrykket ble uhåndterlig for henne. Noen ganger håndterte kommunens natt-team det økte symptomtrykket på kveld og natt, andre ganger måtte nødetatene rykke ut til henne. I noen tilfeller var hun i kontakt med nødetatene flere ganger i løpet av samme kveld og natt. I samtale med hjelpeapparatet rundt Malin, kommer det fram at det var høyt lidelsestrykk hos Malin som var årsaken til at nødetater ble aktivert. Vi ser at det var svært hyppig kontakt med nødetatene det siste halvåret da funksjonsfallet var brattest. Nødetatene var da involvert flere ganger i uken og gjerne flere ganger i løpet av ett døgn.

Illustrasjon. NTB/Frode Hansen

Det ville vært nyttig om et samlet behandlingsapparat, i fellesskap, jevnlig hadde evaluert oppfølgingen og sett på sammenhengen mellom behandlings- og omsorgstilbudet og kontakten med nødetatene. Når Malins forverring av funksjonsnivå ikke fanges opp i en evaluering, og når omsorgsnivået og behandlingstiltakene ikke justeres, er det nødetatene som fanger henne opp.

Ansatte i ambulansetjenesten og politiet forteller i intervju med Ukom at de ofte ser at disse brukerne er plassert på et for lavt behandlings- og omsorgsnivå når de henter dem. Malins gjentatte og omfattende kontakt med nødetatene når boligen var ubemannet kan tyde på at dette også var tilfelle for henne. Det kan se ut som om nødetatene fikk rollen som kommune- og spesialisthelsetjenestens sikkerhetsventil som kompenserte for at Malin ikke klarte å nyttiggjøre seg den helsehjelpen og oppfølgingen hun fikk.

Ansatte i nødetatene har hyppig kontakt med enkelte brukere over flere år. De opplever det svært belastende å være vitne til gradvis forfall uten at de kan gjøre noe for pasientene. En ansatt beskrev avmaktsfølelse i møte med disse brukerne. Dette oppleves vanskeligere å håndtere enn andre akutte, potensielt traumatiserende oppgaver.

Statens undersøkelseskommisjon
for helse-og omsorgstjenesten

Postboks 225 Skøyen
0213 Oslo
E-post: post@ukom.no
Org nr: 921018924